1852 No. 134.

PROVINCIALE DRENTSCHE EN ASSER COURANT.

ZATURDAG, 25 DECEMBER.

Deze Courant komt driemaal in de week uit en wel DINGSDAGS, DONDERDAGS en ZATURDAGS; dezelve kost in het ¼ jaar *f* 1-60, buiten *Assen* vrachtvrij *f* 1-75; de advertentiën van 1—5 regels *f* 1-00 en voor iederen regel meer 15 cent bij elke plaatsing, behalve 35 cent zegelregt. — Boekaankondigingen 20 pct. rabat. — **NB.** Advertentien voor de 1e bladz. kunnen Maandags Woensdags en Vrijdags uiterlijk tot **6**, die voor de 4e blz. tot **10** ure 's avonds aangenomen worden.

Wij hebben begrepen, met 1 Januarij aanstaande onze Courant te moeten vergrooten; wij hebben plan dezelve te brengen in het formaat van de Provinciale Groninger Courant, en dezelve weder tweemaal in de week te doen uitkomen; de abonnementsprijs blijft echter per kwartaal voor Assen *f* 1.60 en buiten Assen franco per post *f* 1.75. De aldus vergroote Courant zal gelijk staan met vier nummers in de week in het formaat, waarin de Courant thans verschijnt. Wij zullen voortgaan met aan onze geabonneerden gratis een exemplaar toe te zenden van den **Verteller in het hoekje van den haard.** De prijs der advertentien zal tevens worden verminderd, niettegenstaande de regels weinig kleiner zullen worden, en wel de vijf eerste regels op *f* 0.75 en iederen regel bovendien op *f* 0,10.

De Provinciale Commissie van Geneeskundig Onderzoek en Toevoorzigt in dit Gewest adverteert bij dezen, TEN OVERVLOEDE * voor de belanghebbenden (zie Staatscourant 1 Julij 1852 No. 151), dat, ten gevolge der wet van 12 Aug. 1849 Staatsbl. No. 56, met één Januarij 1853, in vervanging der Pharmacopoea Belgica, de *Pharmacopoea Neerlandica* zal worden ingevoerd.

ASSEN, den 16 Dec. 1852.

In naam der Commissie voornoemd,
De President G. H. AMSHOFF.
Ter ordonnantie van dezelve,
De Secretaris E. P. PRUISSEN.

* *In de lijst der geneesmiddelen en werktuigen voor deze Provincie*, gearresteerd *door H.H. Gedeputeerde Staten bij besluit* van 19 Mei 1852 *No.* 48, *en* publiek *verkrijgbaar gesteld, zijn* reeds *de namen der* nieuwe Pharmacopoea *opgenomen, en is reeds aangekondigd*, dat deze, *namelijk de* nieuwe *bij verval der oude Belgica, zal moeten worden aangeschaft. (Zie die lijst pag.* 36)

E. P. P.

NEDERLAND, 24 December.

In de zitting van de Eerste Kamer der Staten-Generaal van 21 dezer is de behandeling der begrootingswetten voor 1853 aangevangen. Na den afloop der algemeene beraadslagingen, zijn aangenomen de hoofdstukken I (*Huis des Konings*) en II (*Hooge Collegien van Staat en Kabinet des Konings*), met algemeene (37) stemmen; Hoofdstuk III (*Departement van Buitenlandsche Zaken*) met 30 tegen 7 stemmen; *Tegen* hebben gestemd de heeren: van Dam van Isselt, Regout, van Foreest, Borski, van Rhemen van Rhemenshuizen, d'Ablaing van Giessenburg en Aylva van Pallandt. Hoofdstuk IV (*Departement van Justitie*) en Hoofdstuk V (*Departement van Binnenlandsche Zaken*) met algemeene stemmen.

Den volgenden dag heeft de kamer de hoofdstukken VI. VII. VIII. IX. X. XI en XII en in de avondzitting van dien dag de wet op de middelen aangenomen. Over hoofdst. X (oorlog) hebben de discussien met geslotene deuren plaats gehad.

— Dezer dagen kwam te Leiden een jongen, die al eenigen tijd gezworven en ten laatste gratis logement had gezocht in de wol van een fabriekant bij de policie te land; daar bij den kagchel staande, veranderde zijne kleeding tot groote verbazing der aanschouwers, geheel van kleur; weldra bleek het, dat het niets anders dan ongedierte was, dat deze nieuwe kleur aanbragt; men bragt hem nu naar eene plaats, waar hij gereinigd en van andere kleederen voorzien werd, doch hij bezweek spoedig, hij was eene prooi geworden van het ongedierte.

— De heer W. Zeegers, predikant te Wijk bij Duurstede, heeft voor het beroep naar Ommen bedankt.

— In den nacht van den 21 dezer is in zeker huis te Amsterdam een dief op eene zonderlinge wijze in handen der policie gevallen. De bedoelde persoon had zijn bedrijf uitgeoefend in meer dan één huis en vergastte zich daarbij op eene hoeveelheid wijn, die later bleek meer te zijn dan hij kon verdragen; want men vond hem in den gang liggen en in beschonken toestand, terwijl zijne zakken gevuld waren met de ontvreemde voorwerpen, waaronder veel van waarde. Naar men verneemt, is de dader onlangs ontslagen geworden uit het huis van correctie te Hoorn alwaar hij wegens mishandeling zijner vrouw was gedetineerd.

— De Kroonprinses van Zweden is voorspoedig van een zoon bevallen.

— Men schrijft aan de *Amst. Ct.* uit Zwolle: De longziekte is in deze provincie tot nog toe niet zoo hevig als andere winters, en er vallen ook minder offers. De inenting tegen de ziekte gaat onder zeer gunstige omstandigheden en uitkomsten voorwaarts. In 8 aangetaste stallen met ongeveer 530 stuks rundvee, is de inenting aangewend, zonder dat de ziekte er zich weder heeft vertoond, zoodat onze veearsten de verklaring hunner Belgische ambtsbroeders, dat genoemd voorbehoedmiddel geen effect zou doen, nog wel niet zullen kunnen afleggen. Tot nog toe werden de proeven hier genomen op melkvee.

— Blijkens het verslag der commissie van rapporteurs der Eerste Kamer omtrent de Staatsbegrooting voor 1853, hebben eenige leden gevraagd, of het bouwen van 's Rijks oorlogschepen niet even goed op daartoe geschikte particuliere werven aanbesteed, en in verband daarmede, het getal onzer maritieme etablissementen, niet gevoegelijk tot twee gereduceerd zou kunnen worden. De Regering heeft hierop geantwoord en gewezen op het voorbeeld der Vereenigde Staten van Noord-Amerika, alwaar vóór dat er landswerven van scheepsbouw waren aangelegd, vele oorlogsbodems op particuliere werven zijn aangebouwd, die naderhand al zeer spoedig onbruikbaar waren; zoo mede op dat van Engeland, alwaar men gedurende de laatste oorlogen zijne toevlugt heeft moeten nemen tot het bouwen van oorlogschepen op particuliere werven, van welke 40 zoo slecht waren te zamengesteld, dat zij in dat rijk alsnog bij herinnering bekend staan onder den naam van „the forty thieves", bij zinspeling op de nadeelen, door den lande daardoor geleden. In het werk: „Enquête parlementaire sur la situation et l'organisation des services de la marine militaire, ordonnée par la loi du 31 Octobre 1849", wordt alsmede in Frankrijk het bouwen van oorlogschepen op particuliere werven zeer ernstig afgekeurd. Weshalve de Regering nog niet kan besluiten, tot zoodanigen maatregel over te gaan.

— Als eene zeldzaamheid kan gemeld worden, dat door de ekwipage van het schip Amboina, kapitein Rijken, te Rotterdam van Java aangekomen, op de reize is gevangen eene haai, welke kort daarna aan boord is geopereerd en verlost van 67 jongen. Zulk een groot aantal jongen op een maal van haaijen is, zoo niet onbekend, dan toch zeer zeldzaam.

— De heer Mr. S. Piccardt, Notaris te Pekela, is tot lid van de Staten van Groningen gekozen.

— Ds. Adriani te Westerlee heeft voor de beroeping naar Onstwedde bedankt.

— Den 19 dezer heeft de inwijding van de nieuwgebouwde Kerk te Haulerwijk plaats gehad. Ds. Brouwer Huizinga van Donkerbroek hield de inwijdingsrede, eene groote menigte woonde de plegtigheid bij en daaronder de Burgemeester Lijclama á Nijeholt en de Wethonder B. A. Prakken.

— Van eene goed onderrigte zijde wordt aan de beide Groninger Couranten geschreven: „De aanleg van spoorwegen in de noordelijke provincien wordt eindelijk gaandeweg waarschijnlijker. „In de eerste plaats heeft eene maatschappij, die eenige jaren geleden eene concessie had gevraagd van *Harlingen* op *Groningen*, dat plan onder de tegenwoordige, meer gunstige omstandigheden weder opgevat, en daaraan verbonden eene verlenging tot aan *Leer*. Deze lijn, die daardoor de Westersche spoorwegbaan, Vriesland en Groningen in verbinding zal stellen met geheel Duitschland, met Belgie en Frankrijk

schijnt en voor de ondernemers de voordeeligste en voor den handel, den landbouw en de nijverheid dier twee provinciën de meest belangrijke te zijn. Later is, tot nu toe onder de firma Balkema, een grootscher plan ontworpen: Arnhem zoude met Groningen, Utrecht over Zwolle met Rheine, Harlingen met Leer worden verbonden. Een weg van Leer onmiddelijk op Hamburg is met beide plannen vereenigbaar. „Het laatste, het spoorwegnet, is het wenschelijkste en verdient de voorkeur, deszelfs uitvoering is echter meer onzeker, dewijl het vereischte kapitaal veel grooter en niet alle deelen even winstgevend zullen zijn. Daarom is het te hopen, dat de kleinere onderneming niet uit het oog wordt verloren. Bij de grootere mag zij wel achterstaan : zij moet niet worden opgeofferd aan een onzekeren kans. „In dien geest heeft de Minister van Binnenl. Zaken ook onlangs de leden der beide Kamers beantwoord- die de belangen der noordelijke provinciën bij hem kwamen voorstaan: indien beide ondernemers te gelijk gereed zijn. zal *hij* de concessie erlangen, die het grootste werk aanvat; indien op een gegeven tijdstip de lijn van Harlingen op Leer ter uitvoering gereed is, moet de concessie daarvoor niet wachten, of de gelden voor het spoorwegnet misschien al, misschien niet zullen worden bijeengebragt. De ondernemers zullen zich ook gevoegelijk kunnen vereenigen, maar altijd weer met voorbehoud, dat de gemakkelijker lijn van Harlingen op Leer op zichzelve geene kansen van uitvoering verlieze."

BUITENLAND, 24 December.

FRANKRIJK. In het vlugschrift, waarin wordt gehandeld *over de fransche grenzen*, en hetwelk, volgens sommigen, onder oogluiking der Fransche Regering het licht ziet, wordt o. a. nog betoogd, dat de Restauratie en de Julij-Monarchie gevallen zijn, omdat zij geen oorlog hebben willen voeren: en dat aan Keizer Napoleon III hetzelfde lot te wachten staat, ingeval hij het voorbeeld der vorige Regeringen in dit opzigt mogt willen volgen.

— Aan de kusten van Bretagne worden op eene uitgestrektheid van eenige mijlen jaarlijks 576 millioen sardijnen gevangen, welke 3,585,000 frs. opleveren: en tot welke vischvangst 160 vaartuigen en 3500 zeelieden gebezigd worden. De toebereiding, het vervoer en de verkoop der sardijnen houden op het land 4500 personen bezig, terwijl 4400 personen die visschen binnenlands verkoopen. De vervaardiging der netten geeft des winters werk aan 3000 huisgezinnen en de vischvangst duurt ruim 200 dagen en levert over het geheel eene winst van meer dan 3 millioen frs. op.

ENGELAND. De stoomboot *America* is jl. Maandag te Liverpool aangekomen met tijdingen uit New-York van den 7. en de jaarlijksche Boodschap van den President der V. Staten aan het Congres. Dit gewigtige document verklaart, dat voldoende ophelderingen zijn gegeven door het Engelsche gouvernement, wat de quaestie der visscherijen betreft, en drukt den wensch uit, dat nieuwe en voor beide partijen voordeelige schikkingen zullen worden getroffen. De zaak zal nog al moeijelijkheden opleveren, doch het is niet onwaarschijnlijk dat men die zal te boven komen, zoo zulks van beide zijden opregtelijk wordt begeerd.

— Zooals gemeld werd, zal in de maand Mei a. s. te Dublin eene tentoonstelling van voortbrengselen van nijverheid worden gehouden, volgens het plan van die te Londen. Dagelijks levert deze groote onderneming meer hoop van te zullen slagen. De voornaamste steden van Frankrijk, Belgie en Pruissen zullen hare voortbrengselen zenden, terwijl de vorsten der genoemde rijken edelmoedig hunne medewerking hebben toegezegd. Ook de Keizer van Oostenrijk bevordert zooveel mogelijk het welslagen dezer onderneming. Zwitserland en de V. Staten van N. Amerika zullen daartoe mede het hunne bijdragen. — Bovenal verdient echter melding te worden gemaakt van de buitengewone bewijzen van aanmoediging, welke een particulier, de heer *Dargan*, aan genoemde tentoonstelling schenkt. Terwijl hij zeker het meeste heeft bijgedragen tot het tot stand brengen van spoorwegen in Ierland, heeft de heer Dargan zich thans op nieuw aanspraken verworven op de erkentelijkheid zijner medeburgers. Aanvankelijk had hij ingeschreven voor 500,000 fr. ter bestrijding der onkosten van de tentoonstelling; daarna had hij die som tot 750,000 fr. gebragt en thans door nieuwe inschrijving tot een millioen.

— Als lid van het nieuwe Ministerie wordt lord Palmerston genoemd, die altijd een hevige tegenstander is geweest van lord Aberdeen, die ook deel van het Ministerie zou uitmaken. Men kan hieruit opmaken, uit welke heterogene bestanddeelen het nieuwe ministerie zal bestaan, en hoe moeijelijk eene gemeenschappelijke rigting in hetzelve zal daar te stellen wezen. Men twijfelt echter zeer, of lord Aberdeen er wel in slagen zal, een nieuw kabinet zamen te stellen.

DUITSCHLAND. Een Duitsch blad heeft uit Posen berigt ontvangen, dat de regementen, die de voorhoede van de groote Russische armée uitmaken, welke tegen alle eventualiteiten in het westen van Europa zal gereed worden gehouden, binnen kort te Kalisch, alwaar reeds alle maatregelen tot inkwartiering genomen zijn, verwacht worden.

— Per telegrafische depêche verneemt men, dat 1500 Montenegrijnen de op het Turksche gebied liggende vesting Spuz reeds voor de tweedemaal berend hebben, en toebereidselen maken, om den aanval voor de derdemaal te hervatten. Zabliak wordt door de Turken belegerd; de Montenegrijnsche bezetting biedt echter eenen krachtigen tegenstand. Bij Podgorizza duurt het gevecht voort. Den 11 Dec. hoorde men het gebulder van het geschut. De Pacha van Skutari trekt inmiddels alle beschikbare troepen te zamen, om krachtig te gaan handelen als hij versterking heeft bekomen. De zaken nemen een ernstig aanzien.

—Men wil weten, dat de Koning van Pruissen het bezoek des Keizers van Oostenrijk met een tegenbezoek beantwoorden zou, en wel binnen korten tijd.

SPANJE. Wat het nieuwe Spaansche ministerie is en wat het eigenlijk bedoelt, is nog tamelijk onzeker. Men zegt, dat het constitutionneel is, maar zijn eerste daad was toch het in beslag nemen van een constitutionneel document! Al de dagbladen roepen wraak over Bravo-Murillo en eischen, dat hij in staat van beschuldiging worde gesteld, terwijl zij weinig genegenheid toonen, om het nieuwe ministerie te ondersteunen, wijl dat, in [illegible] bevredigen.

BELGIE. In hare zitting van 20 dezer heeft de Kamer van Afgevaardigden het budget van binnenlandsche zaken met algemeene stemmen aangenomen, na daarover bijna eene maand te hebben beraadslaagd.

— In de omstreken van Brussel hebben de landbouwers de zachtheid des weders waargenomen, om aardappelen te planten. In den vorigen winter is deze planting met een goed gevolg bekroond geworden.

— De Kamer van vertegenwoordigers heeft 23 dezer met 62 tegen 8 stemmen goedgekeurd de handelsovereenkomst, den 9 dezer met Frankrijk gesloten.

ASSEN 25 December.

Bij Kon. besluit van 18 dezer is o. a. aan E. Eppens, wed. van B. Meulman, in leven Commies der 1e klasse bij 's Rijks belastingen te Meppel een pensioen verleend van *f* 366.„ 's jaars.

— Naar wij vernemen is op voorstel van Ged. Staten van Overijssel, Groningen en Drenthe, ingetrokken de concessie, aan G. Burgers te Arnhem verleend, voor een tweede postwagendienst tusschen Zwolle en Groningen, en zulks omdat hij deze dienst eigendunkelijk heeft gestaakt.

— Den 22 dezer is te Groningen tot Doctor in de Geneeskunde bevorderd de heer J. T. de Haan van Smilde, na de verdediging van een Specimen Medicum Inaugurale.

* **Oosterwolde, 23 Dec.** Men had gehoopt, dat de natuurlijke pokken hadden opgehouden hier te heerschen, want de laatst aangetaste kon men als hersteld beschouwen, maar helaas gisteren hebben zij zich bij de moeder van de laatstaangetaste vertoond. In 't geheel zijn er twee aan gestorven, en juist die, bij wie de ziekte zich het eerst openbaarde.

In de gisteren avond gehoudene vergadering van den Raad dezer gemeente is de aangelegenheid der nachtwacht definitief geregeld; er zullen zijn voor Assen 15 nachtwakers. waarvan de bestaanden *f* 50.„ en de nieuw bijkomenden *f* 40.„ als belooning zullen genieten, en voor de winter maanden te Kloosterveen 6 en te Loon 3, met eene bezoldiging ieder van *f* 20.„.—Aan de heeren Mrs. S. Gratama en B. Servatius is, op hun verzoek, ontslag verleend als Curatoren van het Gijmnasium onder dank-

betuiging voor de vele door hen aan de gemeente bewezene diensten, en zijn in hunne plaats benoemd de heeren Mrs. H. H. A. Stuis en J. H. Westra. Ten aanzien der brandbluschmiddelen zijn verworpen de voorstellen der betrekkelijke commissie, o. a. tot aankoop van een nieuwen aanjager en aanschaffing van eene spuit voor Kloosterveen, en is aangenomen het voorstel van B. en W., om hier ter stede de gebreken van den perspomp en aanjager no. 2 te doen herstellen. — Er is eene instructie voor den opzigter der stadswerken vastgesteld, zijne belooning op *f* 200-„ bepaald en besloten, om de gadingmakenden op te roepen, ten einde daaruit eene keuze te doen. — De beraadslagingen over de begrooting zijn daarop voortgezet. Hoofdst. V, van de ontvangsten is goedgekeurd. De vaststelling echter van het eindcijfer is uitgesteld tot dat men meer de werkelijke behoefte kent.

Regtszaken.

Gisteren werd voor het Provinciaal Geregtshof alhier in eene morgen- en avond zitting behandeld de zooveel gerucht gemaakt hebbende zaak van W. Bruins, schoen- en laarzemaker, geboren te Zwolle en laatst woonachtig te Coevorden. Hij werd beschuldigd van in den morgen van 21 Julij op vier onderscheidene plaatsen te Zwolle in het openbaar te hebben vast gehecht vier gelijkluidende en eigenhandig door hem geschrevene en onderteekende geschriften, waarin hij den Procureur-Generaal bij 't Provinciaal Geregtshof in Overijssel dreigt te zullen vermoorden, wanneer hij niet nog dien zelfden dag zekere daarin aangeduide personen liet arresteren en voorts denzelfden Procureur-Generaal bij dat geschrift toevoegt, dat hij was een godschender, schurk en meineediger. Er werden negen getuigen gehoord waaronder vier geneesheeren, die den zielstoestand van den beschuldigde gedurende een geruimen tijd hadden gadegeslagen en onderzocht, en waarvan twee tot het resultaat kwamen, dat de beschuldigde was lijdende aan monomanie en dat in zoodanigen toestand het hem ten laste gelegde feit was bedreven en alzoo hem niet kon worden toegerekend. De verklaringen der overige getuigen liepen over het feit zelve, één o. a. verklaarde W. Bruins te hebben betrapt terwijl hij bezig was een der die bedreigingen inhoudende papieren aan te plakken. De beschuldigde erkende het feit te hebben gepleegd en betuigde het gedaan te hebben, om in handen der justitie te geraken en om zoodoende gelegenheid te hebben zich over vermeend onregt te beklagen en daarvan herstel te verkrijgen. De Heer Procureur-Generaal betoogde, dat de beschuldigde werkelijk moest geacht worden tijdens het plegen van het feit in een staat van waanzin te hebben verkeerd en requireerde op dien grond, dat het Hof zou verklaren, dat het bedreven feit ten zijnen aanzien noch misdaad noch wanbedrijf opleverde en hem dien ten gevolge zou ontslaan van alle regtsvervolgingen. De verdediger de Heer Mr, H. van Lier toonde aan, dat de opvatting van het openbaar Ministerie de ware was, betoogde dat zoo al hier niet aan volslagen waanzin kon gedacht worden. de beschuldigde toch blijkbaar tijdens het plegen van het feit in een toestand had verkeerd, waarin hij niet het volle gebruik had zijner verstandelijke vermogens, en hij alzoo niet kon gezegd worden vrij en des bewust te hebben misdreven de verdediger drong op grond van een en ander op zijne vrijspraak aan. De uitspraak is bepaald op aanstaanden Vrijdag 's morgens om 10 uur.

Ingezondene stukken.

Het onderwijs moet uit pligtbesef gegeven worden.

Wanneer plaatselijke Besturen, Burgemeesters, Predikanten en Schoolonderwijzers *zooveel* doen, als de wet van hen vordert en *niets* meer, dan doen zij hun pligt niet overeenkomstig het geweten van een *werkdadig* Christen. Wanneer plaatselijke Besturen en Burgemeesters zorgen, dat de administratie en de hooge overheid niets heeft aan te merken en zij laten het oog *niet* vallen op de plaats hunner gemeente, of er kan verbeterd, of er kan aangelegd of daargesteld worden tot zegen en voordeel der inwoners, voorwaar zij voldoen geenszins aan hunnen pligt. — Wanneer Predikanten en Schoolonderwijzers *niet meer* doen dan de wet eischt, ook *zij* doen geenszins hunnen pligt. Wanneer de predikant predikt, om den broode en de schoolonderwijzer niets meer doet, dan door eenig machinaal werk den schoolopziener en de ouders der kinderen tevreden testellen, dan ziet het er ellendig uit. *Meer* moet er gedaan worden dan de letter der wet eischt, *meer* moet er gedaan worden dan alleen maar *zooveel*, dat men geen gevaar loopt zijnen post te zullen verliezen. — Dit zij *vooral* gezegd met het oog op den onderwijzersstand, — dat zij elkander onderling opwekken, om hunnen pligt overeenkomstig hun geweten te betrachten: — het *uiterlijke*, lezen, schrijven en rekenen moge in vele scholen vrij gelijk zijn, het meer *inwendige*, de ontwikkeling van den geest der kinderen, zal men alleen in die scholen aantreffen, waar de onderwijzer met kunde, ijver en besef van zijnen pligt zijne betrekking waarneemt; het uitwendige moge men bij eene vlugtige schoolinspectie kunnen beoordeelen, het inwendige kent men alleen uit de resultaten.

Dat dan *allen*, *allen*, die geroepen zijn een toezigt over de opvoeding der jeugd te houden; - allen, die met raad en daad bewijzen, dat de opvoeding des menschdoms hun ter harte gaat; dat *allen* zorgen, dat de onderwijzers hunne pligten goed inzien, en hun pligtbesef niet insluimert. Maar van den anderen kant, dat niemand eenige aanleiding geve of het er op toelegge, dit gevoel van pligt in hen te verdooven, door hen in hunne regten te verkorten of hun zuur verdiend stukje brood te beknibbelen. Bezuiniging moge het wachtwoord zijn van onzen tijd: het is echter te vergeefs zoo men het gezegde: *waar geestontwikkeling is, daar blijft de stoffelijke ontwikkeling niet uit*, niet ter harte neemt. Diep ongelukkig de gemeente, waar slecht aan de opvoeding en ontwikkeling der jeugd wordt gewerkt. Nog ongelukkiger is het, wanneer de gemeente het zich zelve te wijten heeft. Bekort vrij den onderwijzer in zijne regten; — beknibbel hem vrij het stukske brood, dat hij verdient; maar vraagt dan ook niet: „hebt gij lust en opgewektheid in uwe betrekking? Helaas! hier en daar is het in ons dierbaar Vaderland gebeurd, dat den onderwijzer is afgenomen, wat hem kon afgenomen worden, zonder te bedenken, dat het de meerdere of mindere ontwikkeling van een nieuw geslacht betrof: want welk onderwijzer blijft in alle omstandigheden dezelfde? Gelukkig echter, dat de onderwijzersstand ondervindt, dat de *hooge regering* haar niet verlaat. Telkens zien wij op de staats-begrooting een post voor onderwijzers uitgetrokken. Dat moge verblijdend zijn; nog verblijdender is het, dat het getal belangstellenden in de opvoeding van het jonge geslacht, dat eenmaal Neêrlands burgers zullen zijn, toeneemt; dat meer en meer het gewigt der zake wordt beseft; dit alles moge genoeg zijn om de lust in den onderwijzer levendig te houden.

Ingezonden

Kruisbungels.

In vele dorpen en gehuchten dezer Provincie bestaat een algemeen misnoegen, dat de honden met kruisbungels moeten loopen. Vele hondenhouders, die dagelijks in gevaar verkeeren, dat hunne honden de bungels zullen verliezen, hetwelk dikwijls plaats heeft, en dat zij alsdan door den opziener der jagt zullen gesnapt worden, vinden zich gedrongen, de honden met nieuwjaar af te schaffen. Dit moge dan voor de liefhebbers der jagt eene aangename tijding zijn, de gemeente kassen zullen, dunkt mij, niet in hunne blijdschap deelen. — De maatregelen, ten dezen opzigte door de regering genomen en streng gehandhaafd, zijn over het geheel lastig en nadeelig voor de ingezetenen, en wekken veler ongenoegen op. Dit ongenoegen wordt te grooter, daar er thans hazen genoeg voorhanden zijn, want voor het gevleugelde wild zal de maatregel, dunkt mij, wel niet genomen zijn. En buitendien, [illegible] zelden gebeurt het, dat een boeren hond een haas vangt, of hij moet hem juist in zijne legerplaats overrompelen. Zal hij dit met een kruisbungel niet evenwel kunnen doen? Wij geloven ja! -

Mogt er spoedig op dezen maatregel teruggekomen worden, en het genoegen van de ingezetenen, die niet in de kom van bebouwde plaatsen wonen, niet meer aan het genoegen van enkele ingezetenen, die jagtliefhebbers zijn, worden opgeöfferd! Wij doen dezen wensch ook in het belang der arme honden, die thans ter zake van het bungel dragen, een spoedigen dood zullen moeten sterven.

Correspondentie.

Wij hebben een stuk ontvangen, geteekend een *Vriend van orde*; daar wij de strekking daarvan echter niet bevatten, kunnen wij hetzelve niet opnemen. — Hetzelfde is mede het geval met de Russische Anecdote van *Ironieus*, waarvan wij de bedoeling niet wel begrijpen.

ADVERTENTIEN.

Driemaandelijksche Collecte voor de armen der Hervormde Gemeente in den loop der volgende week.

Assen 24 December 1852.

E. K. J. BERTLING *Boekh. Diaken.*

POSTKANTOOR ASSEN.

Staking der Stoomboot- Diligence- Post.

Winter - dienst.

De Directeur van het Postkantoor te Assen maakt bekend, dat van af heden de stoomboot- wagen, waarmede des avonds brieven- paketten werden vervoerd, tot nader order heeft opgehouden te rijden, zoodat er voortaan alleen des *Dingsdags* en *Vrijdags* avonds op de gewone kantoor uren, door middel eener Estafette, gelegenheid zal zijn tot verzending van brieven voor Meppel, Zwolle en verder, terwijl op genoemde Expeditie - dagen het kantoor des avonds is geopend van 5 tot 8 uur, blijvende overigens *alles* op den gewonen voet geregeld.

Assen den 25 Dec. 1852.

De Directeur vd.
H. S. GRATAMA.

Aan hen, die op de Tentoonstelling van het Departement Assen der Nederlandsche Maatschappij ter bevordering van nijverheid op den 30 December e. k. voorwerpen van nijverheid wenschen ten toon te stellen, wordt berigt, dat dezelve moeten worden bezorgd aan

't locaal der teekenschool op den 29 en 30 December e.k. des namiddags van 1 tot 3 uur.

L. OLDENHUIS GRATAMA.
Secretaris van 't Departement.

OPROEPING VAN SCHULDEISCHERS.

De schuldeischers van wijlen JAKOB KIEVIET en diens thans in bedeeling zijnde weduwe worden opgeroepen, om op Donderdag, den 30 December e. k., des avonds om 7½ uren, te verschijnen ten huize van den Kastelein A. HOFSTE te Assen, ten einde zich over de verdeeling van de uit den verkoop der vaste goederen voortgevloeide kooppenningen te vereenigen. Die niet verschijnt, zal buiten de verdeeling blijven, zoo daartoe wordt over gegaan.

Assen, 24 December 1852.

Namens genoemde weduwe,
De Diakenen der Hervormde Gemeente Assen.
E. K. J. BERTLING. *Boekh. Diaken.*

Na bekomene Regterlijke autorisatie en ten overstaan van een' bevoegden ambtenaar, zullen de Erven J. J. WILLINGE van Emmen, de Erven Mr. J. WILMSONN KIJMMELL van Rhoden en de Erven Mr. L. O. KIJMMELL van de Smilde, op nader te bepalen tijd en plaats, publiek aan de koop brengen, bij gedeelten, eene **Boerenplaats** te Tinaarloo, in gebruik bij ALBERT SANS.

OP MAANDAG DEN 27 DEC. 1852,

des voormiddags te 10 uren, ten huize van JAN BENTUM op de Groeve, gemeente *Zuidlaren.*

PUBLIEKE VERKOOP VAN:

1o. Eene **KEUTERIJ**, bestaande in **Huis, Tuin** en daarnevens gelegen **akkers land** ter grootte van pl. m. 2 bunders, in gebruik bij S. W. KREMER.

2o. **Weidegronden**, te zamen groot pl. m. 26 bunders.

3o. Eene **Grondpacht**, groot ƒ 31,50 gevestigd op gronden in gebruik bij GABBE KOOI.

4o. Eene dito, groot **vijf guldens**, gevestigd op gronden in gebruik bij ALBERT BARELTS.

Dit alles gelegen op de Groeve, gemeente *Zuidlaren.*

5o. 2 stukken **HOOILAND**, gelegen achter Onnen, gemeente Haren, te zamen groot 5 matten, thans in gebruik bij W. G. KREMER.

Alles toebehoorende aan de Erven Mr. M. van der TUUK te *Veendam.*

Notaris Mr. C. E. KNIPHORST.

OP WOENSDAG DEN 29 DEC. 1852,

's morgens te 10 uren ten huize van GERARD SMIT te Anlo.

PUBLIEKE VERKOOP VAN

I. Een hecht en sterk **Huis** en groote **Hof**, staande en gelegen te Anlo, aan de hoofdstraat; Een **Goorn**, eene **Kamp** van 3 Mudden land en **Drie** groote stukken **GROENLAND** aldaar, 8 Mudden land, **Bouwland** op de Esch onder Anlo.

II. ¼ in 4 mat op de Glimmermade gemeente Haren, **de Westerhem** genaamd.

III. ½ mat in de Brugmade bij de Punterbrug onder Eelde.

IV. 2 Mudden **Bouwland** op de Esch van IJde gemeente Vries.

Alles toebehoorende aan de Erven HENDRIK KLOEK te Anlo.

Notaris Mr. C. E. KNIPHORST.

OP DINGSDAG DEN 28 DECEMBER 1852,

's morgens te 10 uren ten gemeente huize te Eelde.

PUBLIEKE VERKOOP VAN:

I. Een **Huis, Erf** en **Hof**, met daarbij in ééne opstrek gelegen **Bouw-** en **Weiland**, op het aangenaamste gedeelte van Paterswolde, gemeente Eelde, tot aanleg van een' Buitenplaats bijzonder geschikt, groot pl. m. 5 bunders.

II. Een stuk **Hooiland**, groot 4 matten, gelegen bij Duinen onder Paterswolde.

III. **Akkers** op de Esch te Paterswolde.

IV. **Weiland** voor zes koeweiden.

V. Eene beste **Bouwkamp** van pl. m. 3 bunders land. enz. enz.

Alles toebehoorende aan de Wed. en Erven KLAAS UGES te Paterswolde.

Notaris Mr. C. E. KNIPHORST.

OP VRIJDAG DEN 31 DEC. 1852,

's morgens te 10 uren,

VERKOOP

van onderscheidene perceelen best **Weekbosch**, in het Peizer-wold onder Peize.

Notaris Mr. C. E. KNIPHORST.

OP WOENSDAG DEN 5 JANUARIJ 1853,

's morgens te 10 uren,

DENNENBOELDAG

te Vries op de plaats, bewoond door BARTELS.

Notaris Mr. C. E. KNIPHORST.

Burgerlijke Stand.

ASSEN 17—24 Dec. Overl: G. Moes vr.g., 4 m.

GRAANPRIJZEN en BROODZETTINGEN.

De gemiddelde prijzen der Rogge en Boekweit op de nagemelde weekmarkten, gedurende de eerste helft der maand December ll., hebben bedragen per mudde. *Assen*, Rogge ƒ 6.12⁵. Boekweit ƒ 4.87⁵. *Coevorden*, Rogge ƒ 6.25. Boekweit ƒ 6.00. *Hoogeveen* Rogge ƒ 6.70. Boekweit ƒ 5.75. *Meppel* Rogge ƒ 6.25. Boekweit 5.56. De zetting van de 6 Ned. pd. roggebrood is laatstelijk [illegible] 52 c [illegible] *Meppel* 52 cent.

ASSEN, 24 December 1852.

MARKTBERIGTEN.

GRONINGEN, 24 December.

Tarwe, Jarige	70	N.pd. ƒ 7.75	Boekweit, zand	62	N.pd. ƒ 5.20
„ N. Oml.	68	„ „ 6.90	„ veen	64	„ „ 5.35
„ „ Old.	68	„ „ 6.80	Paardeboonen . .		ƒ 5.00 à 5.75
Rogge, nieuwe Inl.	66	„ „ 6.10	Groene Erwten .		ƒ 8.00 à 9.00
„ oude „	68	„ „ 6.45	Graauwe Erwten		ƒ 9.00 à 10.00
Haver, N. dikke	40	„ „ 2.65	Koolzaad . . .		ƒ 9.25 à 10.70
„ dito	50	„ „ 3.35	Gort, grove . .		ƒ 8.50 à 8.75
„ Voer	35	„ „ 2.25	Gort, parel .		ƒ 11.00 à 12.50
„ Zwarte	35	„ „ 2.20	Olie, raap per vat		ƒ 31.00 à 00.00
Gerst, N. winter	52	„ „ 4.15	Raapkoeken . . .		ƒ 00.00
„ „ dito	56	„ „ 4.75	Lijnkoeken . . .		ƒ 00.00 à 00.00
„ „ zomer	57	„ „ 4.50	Boter ¼ ton .		ƒ 00.00 à 00.00
„ „ knobbe	62	„ „ 5.30	Boter ⅛ „		ƒ 0.00

ASSEN, 23 December. Rogge ƒ 6,25, 6,00, 5,90. Boekweit ƒ 5,70, 5.40, 5,00 Boter 60 a 55 ct. het Ned. pd. Aardappelen ƒ 1.70 á 1.40.

MEPPEL, 23 Dec. Rogge, f 6,25 à f 6,70; Boekweit, f 5,25 à f 6,30; Boter 1½ Ned. pd. f 1,05 á f 1,15. Boter per ⅛ vat ƒ 14.00 à ƒ 15.00.

AMSTERDAM 22 Dec. Tarwe niets in omgegaan. Van Rogge verkocht in entr.: 118 pd. n. Arch. f181 bij partij; in cons': 124 pd. Holst. f210 Gerst stil. 103 pd. n. Vries. winter f169. Koolzaad onveranderd; op 9 vat dadelijk 56½ l; Oct. 1853 58½ l; Nov. 59 l. Lijnzaad zonder handel. Raapolie dadelijk en op levering niet williger; op 6w. f32½: Vlieg. f31½; Mei 1853 f32½ Sept. en Oct. f33½: Nov. en Dec. f33¾. Lijnolie op 6w. f29, Vlieg 28; Maart 1853 f29; April en Mei f29¼ Hennepolieeop 6w. f38½; Vlieg f37½.

Veeprijzen.

GRONINGEN 21 Dec. De aanvoer van geslachte Varkens was heden groot, en hielden zich de prijzen staande; aanvankelijk was de verkoop traag, doch tegen middag ruimde het zich vlug op, en des namiddags te 2½ uur was bijna alles verkocht; voor Varkens van 200 Ned. pd., die er weinig worden aangevoerd, is nog f51 de 100 Ned. pd. betaald, terwijl die van 150 Ned. pd. voor f46 à f48 verkocht werden en ligter soort van f40 tot 44.

AMSTERDAM 21 Dec. Met graagte werden 260 vette Runderen verhandeld voor f180, f160 en f150; 252 Varkens golden vlug 46 en 44 cents N. pd., 24 schapen voor f22, 20 en 18.

AMSTERDAM, 23 Dec. Werk. Sch. 2½ pct. 66 à 66³⁄₁₆ — dito 3 pct. 78¹³⁄₁₆ à 79 dito 4 pct. 96⅞ á 97¼ —

Ter Boek- en Courant drukkerij van J. A. WILLINGE GRATAMA *Assen*